

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår referanse
11/00109-5

Dato
15. mai 2012

Kommentarer til modernisering av direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

Den norske tannlegeforening vil uttrykke bekymring over flere momenter i forslaget til endringer i direktivet.

Den primære bekymringen er at det i forslaget legges større vekt på å lette flyt at yrkesutøvere mellom medlemslandene enn på pasientsikkerhet og sikring av kompetanse og kvalifikasjon hos yrkesutøverne.

Den erfaringsbaserte bekymringen er at ukvalifiserte tannleger representerer en fare for malpraksis og pasientskader som følge av for svak forhåndskontroll av yrkesutøveres kompetanse.

SPRÅKKRAV

Kravet til helsepersonell om å uttrykke seg klart og forståelig på norsk/skandinavisk er godt forankret i regelverk og tradisjon i omsorgsykker med menneskebehandling. Dette kravet er opprettholdt og forsterket i Helsedirektoratets retningslinjer for godkjenning av tannleger fra andre medlemsland. Erfaringen viser at pasientsikkerheten ivaretas mest tilfredsstillende når kommunikasjonen foregår på et språk som både pasienten og behandleren behersker.

YRKESERFARING

Forslaget om å fjerne kravet til to års yrkeserfaring har klare negative konsekvenser for kvalitetssikring av klinisk ferdighet hos tannleger. De landene som direkteutdanner odontologiske spesialister leverer spesialtannleger uten allmennpraktisk erfaring. Dette har vist seg å kunne gi sterkt sviktende klinisk kunnskap og pasientsikkerhet med mange klagesaker som følge; flere av disse har vært gjengitt i dagspressen og har ført til inndragning av autorisasjon.

KVALIFIKASJONSnivÅER

Tannlegeforeningen oppfatter endringsforslaget slik at ved ett nivå's forskjell i kvalifikasjon skal søknad vurderes uansett og også ved to nivåers forskjell må søknad behandles. Der kravet i vertsstaten er utdanning over mer enn tre år kan det gjøres unntak fra disse momentene. Søker kan ikke kreve utlikningstiltak når forskjellen i utdanning er mer enn ett år.

For tannleger betyr dette at en treårig utdanning som stomatolog ikke gir rett til utjevningstiltak mot norsk femårig tannlegeutdanning.

FORHÅNSGODKJENNING

Som pasient ønsker man trygghet og faglig god behandling i tannlegestolen.

Tannlegeyrket er et praktisk klinisk håndverkspreget yrke, samtidig som det kreves medisinsk grunnutdanning og god akademisk kunnskap for faglig vurdering. Alle land innen EØS-området har definerte utdanningsløp for tannleger, men innholdet varierer betydelig, det samme gjør mengden av praktisk klinisk trening. Dette er grunnlaget for krav om forhåndsgodkjenning, og foreningen ser ingen grunn til at dette bør endres. Pasientenes sikkerhet betyr mer enn yrkesutøverens behov. Det er ingen menneskerett å bli tannlege i Norge med en mangelfull yrkesutdanning.

Samtidig er det mange eksempler på gode og kunnskapsrike tannleger fra EØS-land som også behersker godt norsk. Det må derfor fortsatt foretas individuell vurdering.

PROFESJONSKORT

Profesjonskort skal etter intensjonen i forslaget kunne gjøre godkjenningsprosedyrer enklere. Tannlegeforeningen finner at denne formen for dokumentasjon ikke nødvendigvis gir sikrere informasjon enn papirdokumenter, men ser det som en ny mulighet for dokumentasjon.

AUTOMATISK GODKJENNING PÅ GRUNNLAG AV MINSTEKRAV TIL UTDANNING

Det er oppgitt minstekrav til legeutdanning på 5 år og til sykepleierutdanning til 3 år. Tannlegeutdanning er ikke nevnt. Tannlegeutdanning i Norge er av fem års varighet eller 5000 timer, og dette må anses som et krav også til tannleger utdannet i andre land. Enkelte land utdanner stomatologer over 3 år. Dette er en ren håndverksutdanning med minimale medisinske tilsnitt, og som etter utlikningsregelen ikke vil kunne likestilles med norsk tannlegeutdanning uten at man tar hele studiet fra bunnen. Automatisk godkjenning på grunnlag av minstekrav til utdanning er derfor uaktuelt for tannlegeyrket.

PÅBYGGING

Foreningen anser det som viktig at tannlegeutdanningen skjer helhetlig og ikke som påbyggingskurs, da en slik ordning vil undergrave kvalitetskontrollen i yrkesutdannelsen.

VARSLINGSMEKANISMER OG E-FORVALTNING

Foreningen ser det som positivt at varsling om yrkesforbud for harmoniserte helseyrker skal skje innen tre dager, dersom dette lar seg gjennomføre. At det skal forefinnes opplysninger om regulerte yrker online anser foreningen som et positivt moment også i kvalitetssikringsøyemed.

VIDERE PROSESS

Landene skal sende inn oversikt over lovregulerte yrker til Europakommisjonen. Dette er uproblematisk for foreningen.

Landene skal vurdere yrkene opp mot nødvendighetsprinsippet, proposjonalitetsprinsippet og nødvendighetsprinsippet. Foreningen tolker dette til å bety at tannlegeyrket skal vurderes i forhold til kapasitet, nødvendighet og likeverdighet i forholdet til andre medlemsland. Det er for tiden god tannlegedekning i Norge og vil være det de nærmeste årene.

Videre skal landene ifølge forslaget kunne sammenlikne reguleringsmetoder og om nødvendig forenkle regelverket og rullere dette med to års mellomrom. Regelverket kan kanskje forenkles noe, men innholdsmessig bør det bestå i sin nåværende form.

KONKLUSJON

Godkjenning tannleger mellom EØS – land vil kreve tre hovedmomenter:

- Språkkrav til norsk eller skandinavisk
- Forhåndsgodkjenning av utdanningens varighet, innhold og praktisk klinisk trening
- Faglig erfaring og vurderingsevne likestilt med norsk tannlege

Foreningen vil sterkt fraråde å lempe på disse kravene, og vil minne om at tannlegeyrket er like praktisk klinisk preget som kirurgiyrket. Kvalitetssikring er viktig og absolutt nødvendig for all pasientsikkerhet, og langt viktigere enn fri flyt av tannleger med svært varierende bakgrunn.

Med vennlig hilsen

Den norske tannlegeforening

Richard Næss
Generalsekretær

Aril Jul Nilsen

Fagsjef